

AGNIESZKA CIURA

Uszyte wspomnieniem

Wernisaż wystawy malarstwa i ludowej makatki *Uszyte wspomnieniem* odbył się 18 listopada 2021 r. w Galerii Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego im. Włodzimierza Kotkowskiego. Ekspozycja objęła dziewiętnaście obrazów oraz trzy wyszywane makatki, które – inspirowane kulturą i modą XIX-wieczną – nawiązują do technik haftu ludowego. Nazwa jest odwołaniem do praktyki krawieckiej, która jako ulubiona dziedzina rzemiosła stanowi integralną część mojej działalności artystycznej. Wystawa była efektem projektu artystycznego realizowanego w ramach stypendium Marszałka Województwa Podkarpackiego na rok 2021.

W skład wystawy wchodziły między innymi prace z dyplomu licencjackiego, które skupiają się na surowym zestawieniu gorsetu z aktem kobiecym oraz innymi częściami garderoby. Seria aktów kobiecych z wykorzystaniem gorsetów wiktoriańskich i empirowych stała się początkiem moich rozważań na temat feminizmu I fali i emancypacji, co widać w kolejnym cyklu prezentowanym na wystawie pt. *Kobieta pod kloszem?* Tematyka tych prac łączy się głównie z kwestią roli kobiety w społeczeństwie w zależności od jej pochodzenia, statusu czy wykształcenia.

Za pomocą autoportretów staram się prowadzić dialog pomiędzy przeszłością a tym, co współcześnie uważam za istotne. Wyciągam z zakamarków pamięci wspomnienia i historie, o których powoli się zapomina. Z jednej strony są to wiktoriańskie suknie, natomiast z drugiej – ludowe gorsety i makatki wyszywane na wzór tych, co wisały w babcinych izbach.

Na wystawie można było zobaczyć również mój autorski projekt artystyczny pt. *Obyczaj wyszyty tradycją*, który ma na celu propagowanie piękna polskich obrzędów religijnych, obyczajów i tradycji. W ramach tego stypendium powstały między innymi takie przedstawienia jak: *Gromniczna*, *Niedziela Palmowa*, *Boże Ciało*, *Strój rzeszowski* i *Strój rzeszowski II*. Do realizacji kompozycji malarskich posłużyły mi elementy rekonstrukcji kobiecego stroju rzeszowskiego z Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie, kostium ludowy stylizowany na modę krakowską, używany współcześnie przez Koło Gospodyń Wiejskich w Błędownej Tyczyńskiej, oraz stroje, które stworzyłam sama zainspirowana ubraniami ludowymi. Wykorzystanie rzeszowskiego stroju ludowego w kompozycjach malarskich, tak charakterystycznego dla dawnego obszaru Podkarpacia, miało przybliżyć oglądającym piękno detali i folkloru ludowego. Współczesna kultura propagująca konsumpcjonizm, izolacja

społeczna uniemożliwiająca celebrowanie obrzędów czy narastająca globalizacja przyczyniają się powoli do zaniku świadomości wiejskiego dziedzictwa.

Agnieszka Ciura, *Palmowa*, 120 x 90 cm, 2021, z archiwum artystki

Dopełnieniem przestrzeni wystawienniczej były haftowane przeze mnie makatki z wykorzystaniem ścięgu sznureczkowego i typowych dla regionu rzeszowskiego odcieni czerwieni i błękitu. Moim zamierzeniem było, by dzieła plastyczne, jak i zapomniana już wśród młodszych odbiorców technika ludowych makatek, zaszczerpiły zainteresowanie tradycją regionalną i zmotywowały do pogłębiania wiedzy na jej temat w różnych ośrodkach kultury czy własnych rodzinach. Projekt ten w głównej mierze skupia się bowiem na zapisie tradycji Podkarpacia za pomocą sztuki i rzemiosła.